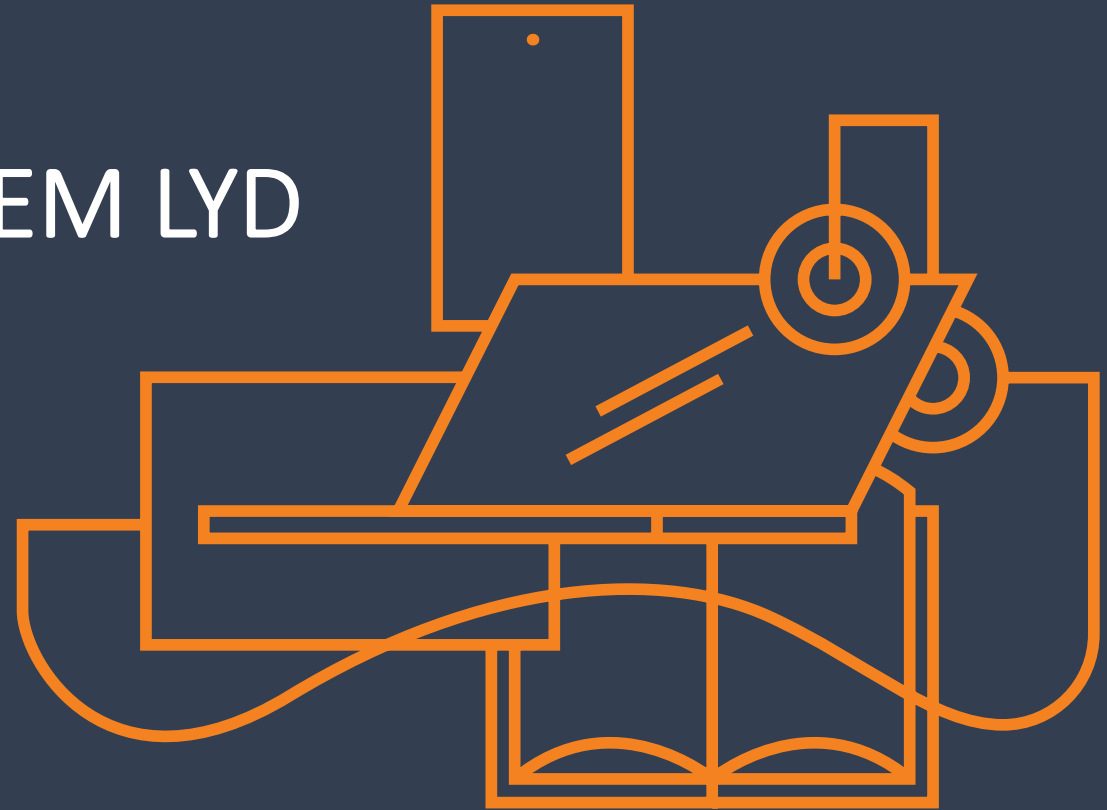

VIDENSTILEGNELSE GENNEM LYD

Iben Have, lektor i medievidenskab, AU

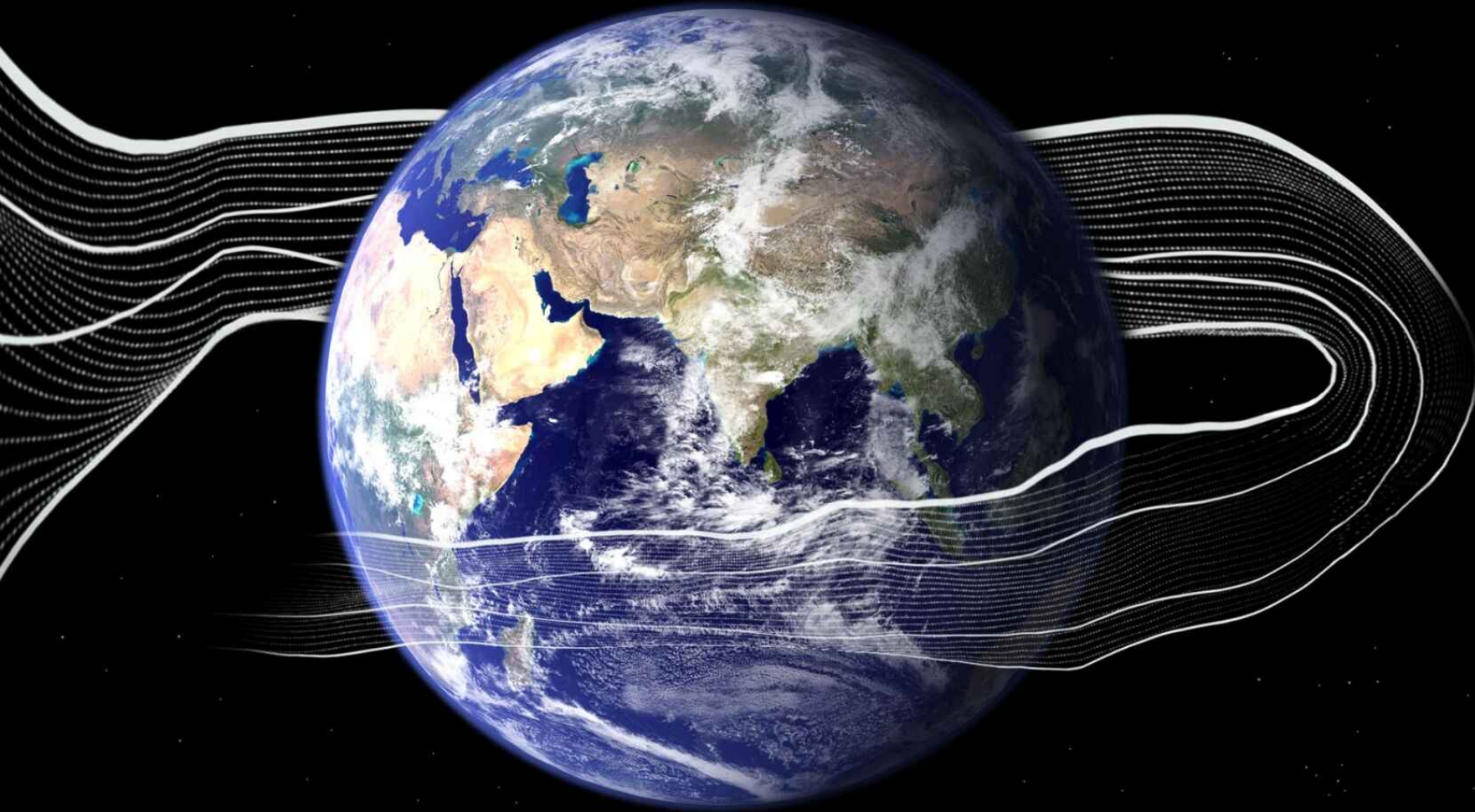
Oplæg til afslutningskonferencen for
forskningsprojektet *Reading between media*

Aarhus Universitet, 30. marts 2022

Akustemologi (Steven Feld 1992)

Hvordan erkender vi verden gennem lyd?

Læsning med en eller mange sanser

- “To look at and understand the meaning of written or printed words or symbols” (*Oxford Learner’s Dictionaries*).
- To perceive and understand the meaning of linguistic symbols.
- Human perception of symbolically coded signs of all kinds made by humans to be decoded by humans.
- All species’ experience of their surroundings.

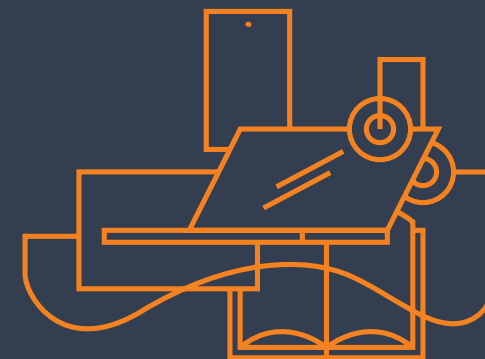
(Have, “History of media cultures from the perspective of multisensory reading”, *The Digital Reading Condition*, forthcoming 2022)

Lytning eller læsning?

Ja, jeg synes det er læsning.
Det er ligesom, hvis én læste en bog højt for mig. Det ville også være at læse en bog. Mine øjne har ikke læst den, men det har mit hoved.

Jeg vil ikke kalde det læsning, nej. Men der er nogle kvaliteter ved det, der minder om læsning. Men jeg vil heller ikke putte det i samme kategori som at se film. Et eller andet sted ind imellem.

(Citater fra Elisa T. Wallins interviews med 18-19 årige svenske lydbogslæsere/-lyttere, 2022).

Læsning i skolen vs. læsning i fritiden

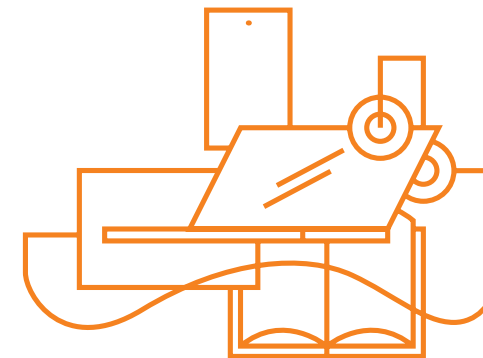
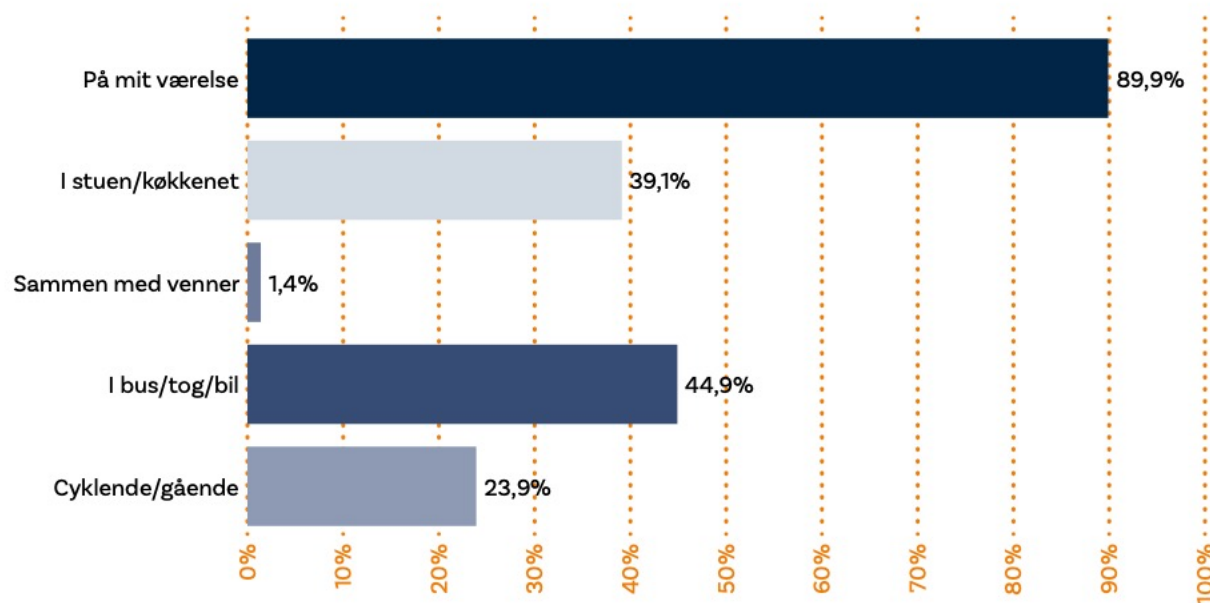
Den første forbindes typisk med pligt og krav om en bestemt videnstilegnelse, den anden med lyst og et umiddelbart behov for at blive underholdt og slappe af.

Lydbogen lægger sig midt imellem de to.

Mediet i brug: Lydbøger

Diagrammet er baseret på 138 respondenter. Respondenterne kunne vælge flere svarmuligheder.

Hvor hører du lydbøger i din fritid?

32 % lyttede til lydbøger i skoletiden.

Godt 24% i deres fritid.

Lydbøger og well-being

Elisa Wallins svenske studie (2022)

De unge bruger også lydbøger:

- Som afstresning.
- Som social stedfortræder.
- Til afslapning.
- Til at falde i søvn på.

Elisa Tattersal Wallin, *Sound Reading: Exploring and conceptualising audiobook practices among young adults.*

Læseidentiteter

Et studie af britiske teenagere viser, at de unge synes, at læsning tager tiden væk fra deres venner. Læsning bliver en hindring for at være social.

Andre bygger en identitet op omkring læsningen: Jeg er sådan en type der læser.

For andre er læsning nødvendigt for at kunne snakke med i gruppen.

#booktube #booktok #bookstagram

Chelsea Sellers (2019) "‘Fitting in’ and ‘standing out’: the peer group and young people’s development of reader identity”.

Susan Toms' studie 2011

Studerede lydbøgers indflydelse på skolebørns literacy.
En international skole i Sydkorea.
De blev interviewet jævnligt gennem 2 år.

Studiets konklusioner:

- At lytte til lydbøger hjalp eleverne med at få kreative ideer til deres egne fortællinger (ligesom almindelig læsning, film og tv gjorde det).
- At lytte til lydbøger gjorde eleverne stærkere verbalt og gav større selvtillid, når de skulle tale over for andre.
- Forøgede ordforråd og forbedrede rigtig udtale og begrænsede brugen af fyldeord.
- Studiet viste også, at eleverne oplevede lydbogslytning som underholdende og afslappende.
- Det var noget de valgte af egen fri vilje.

Susan Toms, Listening to the library: Preadolescent student perceptions of the impact of downloadable audiobooks on their literacy development.

Lydbogen udjævner kønsbias

Elisa Wallins svenske studie (2022)

478

new media & society 22(3)

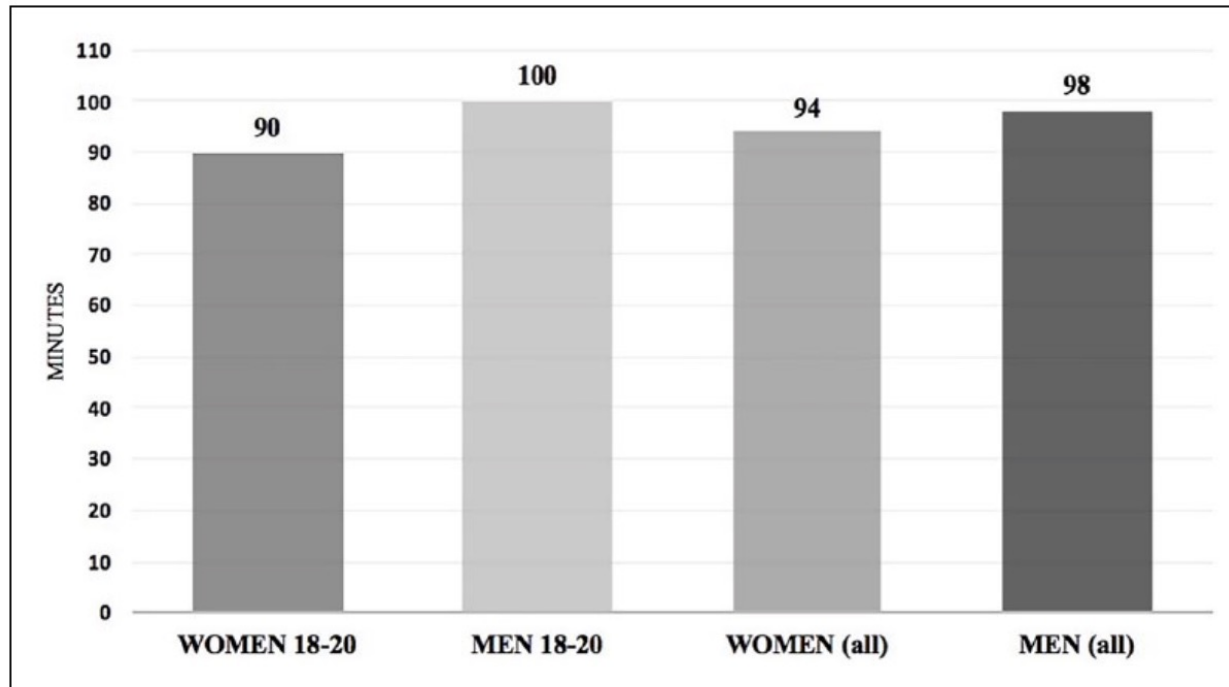
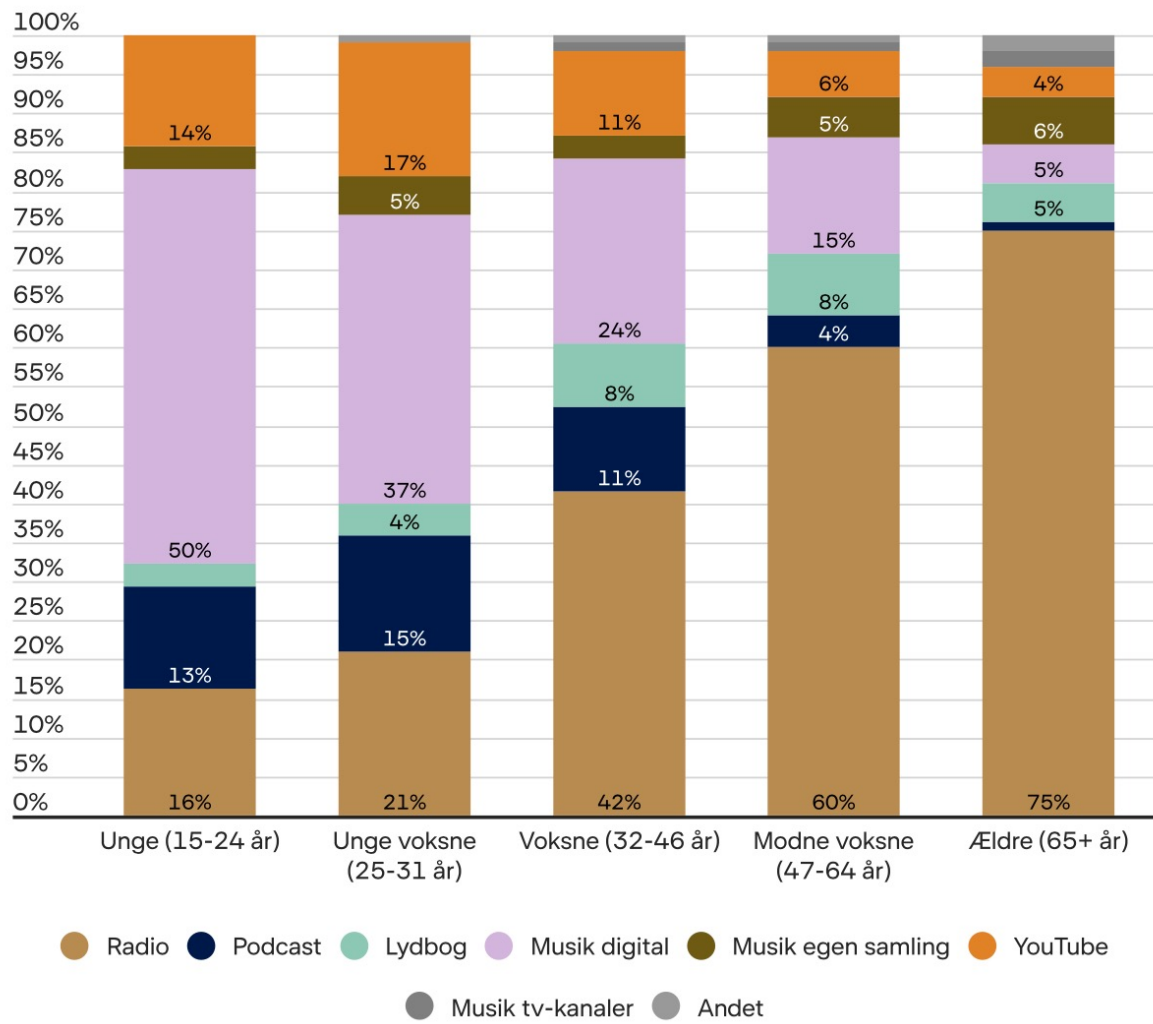

Figure 1. Minutes spent listening to audiobooks per day on average.

Streamingtjenesten BookBeats ca. 80.000 svenske abonnenter lytter til lydbøger i over halvanden time hver dag.

... og de unge mænd lytter mest.

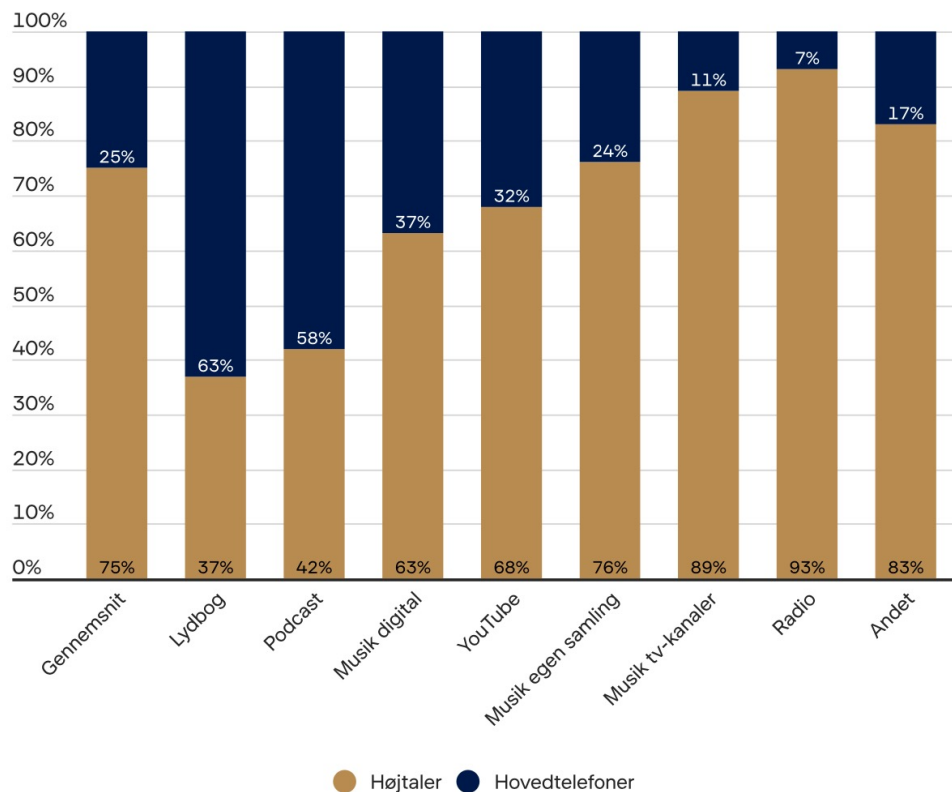
Lyttetid fordelt på livsfaser

Periode: September 2021, Kilde: Norstat for DR Medieforskning

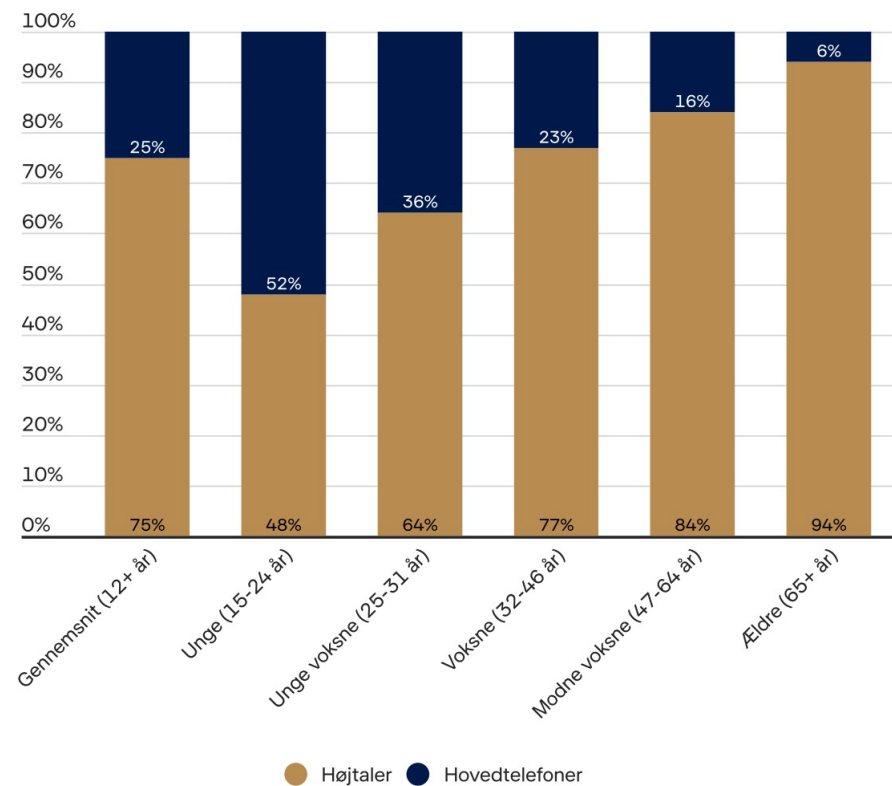
Medieudviklingen 2021:
 DR Medieforskning's årlige rapport
 om udviklingen i danskernes
 brug af medier

Lyttetid fordelt på højttalere og hovedtelefoner

Målgruppe: 12+ år, Periode: September 2021, Kilde: Norstat for DR Medieforskning

Lyttetid blandt livsfaser fordelt på højttalere og hovedtelefoner

Målgruppe: 12+ år, Periode: September 2021, Kilde: Norstat for DR Medieforskning

Medieudviklingen 2021:
DR Medieforsknings årlige rapport om udviklingen
i danskernes brug af medier

We're moving toward a media-agnostic consumer who doesn't think of the difference between textual and visual and auditory experience [...] It's the story, and it is there for you in the way you want it.

Don Katz, grundlægger af Amazon's lydbogsservice *Audible*, 2013.

En lydlig vending i den digitale medie-, kommunikations- og læse/skrive-kultur?

Vi skriver med stemmen og læser med ørerne.

Tak fordi I lyttede med :-)

HOW AUDIO PROMOTES LITERACY

BENEFITS OF AUDIO TO LEARNING HOW TO READ

The single most important activity for building the knowledge required for eventual success in reading is reading aloud to children.

-Becoming a Nation of Readers: The Report of the Commission on Reading

INCREASES READING ACCURACY BY **52%**

IMPROVES COMPREHENSION BY **76%**

Provides context, helping children decode words and comprehend challenging text.

TEACHES

INCREASES READING SPEED

PRUH • NUHN • SEE • YE • SHUN

EXPANDS VOCABULARY

IMPROVES FLUENCY

BENEFITS OF AUDIO TO OTHER TYPES OF LEARNING

Children who are better listeners are also better learners.

-North University of Texas professor emeritus Sara Lundsteen

85%

of what we learn, we learn by listening.

TEST SCORES INCREASED

21%

when engaged in multi-modal learning versus single-mode.

Combining print and audio increases recall **40%** over print alone.

2 GRADE LEVELS

Students can listen and comprehend 2 grade levels above their reading level.

INCREASES MOTIVATION BY **67%**

27%

of the K-12 population are auditory learners.

